

MEMÒRIA FUNDACIÓ ERNEST MORATÓ (2020)

QUI SOM?

Patronat de la Fundació Ernest Morató

PRESIDENT: Enric Frigola Viñas

PRESIDENT HONORÍFIC: Josep Piferrer Puig (Alcalde de Palafrugell)

SECRETÀRIA: Catalina Piera Fina

TRESORERA: Pilar Heranz Sánchez

Patrons vocals

Joan Carles Forrellat Armengol

Carles Alsius Juriol

Francis Princip

Indira Ferrer-Morató

Joan Brugués Casademont

Lluís Armengol Touran

Joan Albert Argerich

Enric Vigas Bonany

Gerard Carrión

Francesc Sánchez Carcassés

Josep Salvatella Mallart

Teresa Pérez Daniel

Ramon Soto Reverté

Pere Domènech Santos

Francesc Vaqué Táboas

Joan Vigas Bonany (En representació de l'Ajuntament de Palafrugell)

Coordinació i gestió

Jordi Turró Anguila

QUÈ FEM?

- Documentem i fomentem la recerca de l'havanera i promovem tot tipus d'iniciatives culturals per dignificar aquest gènere musical.
- Gestionem un centre de documentació sobre l'havanera, el cant de taverna i la cançó marinera. Conservem i descrivim tot tipus fons documentals sobre aquesta música per posar-la a l'abast de tota la societat.
- Assesorem i atenem consultes d'investigadors, estudiants i mitjans de comunicació.
- Participem en jornades, simposis i congressos que fomenten l'estudi de la música popular catalana.
- Promovem i donem suport a iniciatives encaminades a difondre i ampliar els coneixements sobre les havaneres, la cançó marinera i la cançó de taverna.
- Col·laborem en activitats en els àmbits educatius i culturals que contribueixen a divulgar el patrimoni de l'havanera a Catalunya.

Ens podeu trobar a:

Plaça de l'Església, 8, 1r pis (Can Rosés) 17200 – Palafrugell (GIRONA)
T.972611514 M 626000021
funda@fundacioem.com / www.fundacioem.com

Horari d'administració i atenció al públic

Dilluns de 9.00h a 12.15 i de 15.00h a 18.00h

Dimecres i divendres de 9.00h a 12.15h

01. DESCRIPCIÓ DE LES ACTIVITATS DESENVOLUPADES

NOM DE L'ACTIVITAT: III CICLE DE CONFERÈNCIES

LLOCS: Biblioteca de Palafrugell i Museu del Suro

ALTRES INSTITUCIONS ORGANITZADORES: Biblioteca de Palafrugell

DATES: Del 17 de juliol al 16 d'octubre

DESCRIPCIÓ: Cicle de conferències, audicions, taules rodones i presentacions de llibres ja força consolidat que té com a objectiu difondre l'havanera i la resta de gèneres relacionats amb el cant de taverna i la cançó marinera i commemorar les efemèrides de compositors, intèrprets, músics i personatges en general que han contribuït a dignificar aquest gènere musical.

L'any 2020 les restriccions decretades per la Covid-19 van obligar a limitar l'aforament i a realitzar una inscripció prèvia obligatòria, fet que va provocar que es completés l'aforament màxim permès a la Biblioteca de Palafrugell en la presentació del projecte de recerca *Abans de Carmen. Les primeres havaneres a Catalunya* i en la taula rodona dedicada a Càstor Pérez. Aquest darrer acte es va haver de desplaçar a l'Auditori del Museu del Suro, amb més capacitat.

Relació de conferències (2020)

Divendres, 17 de juliol a les 19.30 h

Ritmes d'anada i tornada: l'havanera.

Xerrada-audició a càrrec d'**Esteve Molero**, músic, comunicador i *coach*.

Lloc: Biblioteca de Palafrugell.

Dijous, 24 de setembre a les 19.00h

Abans de Carmen. Les primeres havaneres a Catalunya.

Presentació del projecte de recerca a càrrec d'**Anna Costal, Joaquim Rabaseda i Joan Gay**, musicòlegs i professors de l'Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC).

Lloc: Biblioteca de Palafrugell (Aforament complet)

Divendres, 16 d'octubre a les 19.00 h

Càstor Pérez Diz: una veu i una guitarra, esclaves de l'havanera. Taula rodona amb la participació de **Fèlix Pérez**, director de la coral Mestre Sirés, **Xavier Jonama**, cantant i membre del grup l'Empordanet i **Lluís Bofill**, compositor, guitarrista, cantant i membre del grup l'Empordanet.

Moderador: **Francesc Sànchez Carcassés**, periodista i comunicador.

Actuació musical del grup **L'Empordanet**.

Lloc: Auditori del Museu del Suro (Aforament complet) Retransmès en directe per TV Costa Brava.
(Aforament complet)

ESPAIS DE LES CONFERÈNCIES I TAULA RODONA

Sala polivalent de la Biblioteca de Palafrugell. C. Sant Martí, 18 (Entrada pel passatge Bepes) - Palafrugell

Auditori del Museu del Suro de Palafrugell. Pl. Del Museu s/n - Palafrugell

Al cicle de conferències hi van assistir unes **110 persones**.

NOM DE L'ACTIVITAT: COMMEMORACIÓ DEL 25È ANIVERSARI I PREMIS 2/4

LLOC: Auditori del Museu del Suro de Palafrugell

DATA: 14 de febrer de 2020

DESCRIPCIÓ:

Premis 2x4 per a Rom Pujol i la cantant Núria Berengueras

La commemoració dels 25 anys es va fer coincidir amb un dels actes principals que cada d'any organitza la Fundació Ernest Morató, com és la gala de lliurament dels Premis 2x4. En la seva 13a edició, el jurat dels Premis va voler reivindicar la tasca feta per una dona i una empresa singulars: la cantant **Núria Berengueras Costa** (Sant Feliu de Codines, 1955), la primera dona que va liderar un grup d'havaneres, "Núria Berengueras i Quatre Veus", de Granollers, rebatejat posteriorment "Ultramar", i el grup empresarial **Bardinet – Rom Pujol** per la seva labor continuada de patrocini del món de l'havanera, que ha contribuït de manera decisiva a potenciar-ne la seva presència als mitjans de comunicació i a les xarxes socials.

Reconeixement als expresidents de la Fundació

Prèviament a l'entrega dels 2x4, va tenir lloc l'homenatge de l'entitat als seus expresidents: **Josep Bastons, Enric Vigas i Antoni Mas**. Els tres prohoms, estretament vinculats amb el món de l'havanera com a compositors i/o cantaires, encarnen la trajectòria de la Fundació al llarg d'aquest primer quart de segle de vida, aportant-hi coneixement, dedicació, perseverança i prestigi. El seu reconeixement ho va ser també a les dotzenes de patrons i patrones, alguns de reconeguda trajectòria musical, que han fet possible la realitat actual: una Fundació que, arrelada en la tradició, manté viva la memòria de l'havanera i contribueix a renovar-la i projectar-la cap al futur.

Els expresidents de la Fundació van ser obsequiats amb un llibre d'artista, obra de l'artista plàstic **Josep M. Alarcón**.

Actuació de Bergantí, Mariners de Riera i Peix Fregit

L'acte va acabar cantant-ne quatre i amb cremat de rom Pujol per a tothom. Van actuar per a l'ocasió els tres grups fundadors de l'entitat Bergantí, Mariners de Riera i Peix Fregit. Finalment, el grup Port Bo, fundador també de l'entitat, va haver de cancel·lar la seva participació per indisponibilitat d'un dels seus membres. La cantada va finalitzar amb el cant conjunt de La Gavina, que va ser dirigit pel mestre Josep Bastons. L'acte institucional va comptar amb la presència de **Mariàngela Vilallonga**, Consellera de Cultura, el diputat **Jordi Camps**, **Joan Manel Loureiro**, president del Consell Comarcal del Baix Empordà i **Josep Piferrer**, alcalde de Palafrugell.

A l'acte del 25è aniversari hi van assistir unes **100 persones**, el màxim permès a l'Auditori del Museu del Suro. La Xarxa de TV Local va connectar en directe a l'inici de l'acte, moment que es va retransmetre en directe per tot Catalunya.

NOM DE L'ACTIVITAT: PROJECTE DE RECERCA "ABANS DE CARMEN. LES PRIMERES HAVANERES A CATALUNYA

DATES: De l'1 de juliol de 2020 a 31 de desembre de 2021

DESCRIPCIÓ:

Dins dels actes del 25è aniversari, la Fundació va encarregar una recerca sobre l'havanera a la Catalunya del segle XIX. *Abans de Carmen. Les primeres havaneres a Catalunya* és el títol del projecte elaborat pels musicòlegs i professors de l'Escola Superior de Música de Catalunya (ESMUC) **Anna Costal, Joaquim Rabaseda i Joan Gay**. El projecte abordarà una de les etapes més desconegudes de l'evolució del gènere: des de l'aparició de les primeres havaneres a Catalunya, a mitjan del segle XIX, fins a l'estrena de l'òpera Carmen de Bizet el 1881 al Teatre Líric de Barcelona.

Durant la recerca, que s'allargarà fins a finals de l'any 2021, els autors es dedicaran al buidatge dels principals arxius i biblioteques de Catalunya, on hi ha desenes de partitures que poden donar resposta a alguns dels interrogants que es plantegen, com ara en quin moment i de quina manera els principals compositors catalans, com Josep Anselm Clavé, Nicolau Guanyabens, Jaume Biscarri o Pep Ventura, entre molts d'altres, van començar a explorar aquesta música cubana. Està previst que, un cop finalitzada la investigació, es publiquin un llibre i probablement un disc.

La signatura del contracte de recerca entre el president de la Fundació Enric Frigola i els tres autors va tenir lloc el 26 de juny.

NOM DE L'ACTIVITAT: DIGITALITZACIÓ DE 100 PARTITURES MUSICALS

DATES: De l'1 de setembre al 31 de desembre de 2021

DESCRIPCIÓ:

Les tasques de digitalització de l'any 2020 han permès disposar de prop d'un centenar de partitures musicals digitalitzades. Aquestes composicions se sumen a les que s'han digitalitzat gràcies als projectes de digitalització successius dels darrers tres anys que han possibilitat que actualment, l'entitat disposi de **707 partitures digitalitzades**. A l'hora de digitalitzar i editar la col·lecció, s'ha seguit el mateix protocol dels anys anteriors: s'edita només el guió musical de la composició i es prioritzen les composicions més consultades o sol·licitades i aquelles que l'estat de conservació requereix una edició i digitalització.

Les partitures estan disponibles a través del web de la Fundació i l'accés és **obert i gratuït**. A més a més, s'han ampliat les possibilitats de cerca de tal manera que es poden cerques fer per **paraula clau, títol o bé nom i cognoms dels autors**.

fun-da-ci-ó
Ernest Morató
Havaneres

Dels teus ulls una mirada
Havanera Popular

ad libitum

Mi7 La La7

Dels teus ulls u - na mi - ra - da que en - cen - gue - ren lo meu

a tempo

Re Mi7 La Mi7 La

cor. En u - na fla - ma, per mi - jg - no - ra - da que en di - uen a - mor. ____

La

Des de ____ a - quell jorn, ni - na be - lla, ____ ma vi - da ____

Mi7

____ n'és un cru - el tur - ment. ____ Et con - tem - pla - ré en ca - da es -

La Mi7 La

tre - lla, ____ jo mo - ro ____ d'e - nyo - ra - ment. ____

04. PROGRAMACIÓ I GESTIÓ D'ACTIVITATS PER L'ANY 2021

04.1. Espai públic dedicat a Càstor Pérez Diz (1955-2010)

El 15 de setembre de 2020 la Comissió de Nomenclàtor de l'Ajuntament de Palafrugell va aprovar, a proposta de la Fundació Ernest Morató, dedicar un espai públic a l'intèrpret, compositor, músic i investigador de l'havanera Càstor Pérez a Calella de Palafrugell. La proposta es concreta en la inauguració d'una placa que posarà en valor la tasca feta per Càstor Pérez. La placa s'inaugurarà al llarg de l'any 2021.

04.02. Atorgament dels Premis 2/4 de l'any 2020

La junta ordinària del Patronat de la Fundació Ernest Morató va aprovar, en la reunió celebrada de forma telemàtica el 27 de novembre, atorgar els Premis 2/4 de l'any 2020 a l'**Associació Cultural Penya Xindries** de Sant Pol de Mar, per l'organització del Fírmam, el Festival d'Havaneres i el Concurs de Composició d'Havaneres Josep Bastons, i al programa radiofònic **Sons a cau d'orella**, dirigit per Joan Brugués Casademont, per la difusió de les havaneres a través de Ràdio L'Escala i la Xarxa de Comunicació Local. Els premis seran lliurats al llarg de l'any 2021.

03. PARTICIPACIÓ I ASSISTÈNCIA EN CONGRESSOS, JORNADES I ACTES

-Assistència del Sr. Enric Frigola al festival d'havaneres Fírmam i al 12è Concurs de Composició d'Havaneres Josep Bastons (Sant Pol de Mar, 22 d'agost).

-Assistència del Sr. Enric Frigola a la Cantada d'Havaneres en benefici de Càritas de Palafrugell (Palafrugell, 3 d'octubre).

04. INGRESSOS DE DOCUMENTS

En el transcurs del 2020, gràcies a les tasques de col·laboració de la patrona Pilar Heranz Sánchez, s'ha ingressat a l'Arxiu Municipal de Palafrugell la següent documentació:

Documentació ingressada	Volum	Suport	Dates extremes
Treballs discogràfics de grups i enregistraments de cantades	80	CD	1955 – 2019
Treballs discogràfics de grups	18	Vinil	1962-1988
Programes radiofònics	20	CD	1994-2015

Produccions audiovisuals	3	DVD	2008-2016
Publicacions	13	Paper	1872-2020
Publicacions periòdiques (Revistes)	56	Paper	2004-2020
Reculls i retalls de premsa	39	Paper	1967-1985
Cançoners de partitures i lletres	10	Paper	1933-2018
Partitures soltes	9	Paper	2010-2017
Fotografies	8	Paper	[1950-1970]
Cartells i programes de mà	13	Paper	1964- 2015
Treballs de fi de grau	1	Paper	2017

05. CONSULTES I DIFUSIÓ DEL PATRIMONI DOCUMENTAL

Al llarg del 2020 s'han atès les següents consultes presencials o per correu electrònic, vinculades al patrimoni documental que es conserva a la Fundació. Cal tenir compte l'excepcionalitat de l'any 2020 degut a la crisi sanitària del coronavirus i l'esta d'alarma.

Presencials	5
Correu electrònic	19
TOTAL	24

S'han difós les partitures d'havaneres i cançó de taverna a través del web oficial de la Fundació. Al llarg de l'any 2020 s'han comptabilitat un total de **21.385 descàrregues de partitures**, que és la secció més visitada del web.

Partitures més baixades: *La Bella Lola* (584), *Pel teu amor* (499), *Cantinerero de Cuba* (458), *A la orilla de un palmar* (451), *Habaneras de Cádiz* (364), *El meu avi* (264).

S'ha difós també el fons de la **Fundació Ernest Morató** i els fons documentals personals dels compositors **José Luis Ortega Monasterio** i **Antònia Vilàs** a través dels Arxius en Línia de la Generalitat de Catalunya. Al llarg de l'any 2020 s'han registrat un total de **59 consultes** d'aquests tres fons en l'esmentat cercador.

05. XARXES SOCIALS I WEB

S'ha actualitzat setmanalment la web de la Fundació Ernest Morató, especialment la secció del blog i les notícies, on s'han difós els actes organitzats per la Fundació, grups associats i entitats.

En relació al web les principals estadístiques són:

-Visites: **14.307**

-Pàgines vistes: **73.990**

-Temps mitjà d'estada al web: **3'43''**

S'ha incorporat la secció **Cantades d'Havaneres** on setmanalment es publiquen la relació de cantades d'havaneres d'arreu de Catalunya que proporciona l'empresa Rom Pujol als mitjans de comunicació. També s'han difós les activitats, de diferents característiques, dels **grups associats**.

S'ha actualitzat també setmanalment el Facebook de la Fundació, que actualment té més de **550 seguidors**. El setembre de l'any 2020 es va obrir un compte a Instagram, on també s'han publicat imatges vinculades a les notícies generades. El compte d'Instagram té **154 seguidors**.

S'ha publicat al web 1 vídeo temàtic del documental **Calella de Palafrugell i les havaneres** que recullen el testimoni de més de 30 persones sobre la relació de Palafrugell i les havaneres en els darrers 50 anys.